

Etusivu>Kanteen nostaminen>EU:n ja jäsenvaltioiden oikeudelliset järjestelmät>**Jäsenvaltioiden erikoistuomioistuimet**

Jäsenvaltioiden erikoistuomioistuimet

Tässä osassa luodaan yleiskatsaus Latvian erityistuomioistuihin.

Latvian tasavallan perustuslakituomioistuin (*Satversmes tiesa*)

Latvian perustuslakituomioistuin on Latvian tasavallan perustuslain mukaan riippumaton oikeudellinen elin, jonka tehtävänä on tutkia sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa, onko laki perustuslain mukainen. Lisäksi se käsittelee muita sille lain mukaan kuuluvia asioita. Perustuslakituomioistuin voi todeta lain tai muun säädöksen tai sen osan pätemättömäksi.

Perustuslakituomioistuimesta annetun lain 16 §:n mukaan perustuslakituomioistuin **käsittelee seuraavia asioita:**

lakien perustuslainmukaisuus

sellaisten kansainvälisten sopimusten perustuslainmukaisuus, jotka Latvia on allekirjoittanut tai joihin se on liittynyt (ennen kyseisten sopimusten hyväksymistä *Saeimassa* eli parlamentissa tai sen jälkeen)

lakien tai asetusten tai niiden osien yhteensopivuus normihierarkiassa ylempänä olevien oikeusnormien kanssa

muiden *Saeiman*, valtioneuvoston, tasavallan presidentin, parlamentin puhemiehen tai pääministerin antamien säädösten lainmukaisuus (hallinnollisia säädöksiä lukuun ottamatta)

sellaisten määräysten lainmukaisuus, joilla valtioneuvoston valtuuttama ministeri on kumonnut kunnan- tai kaupunginvaltuuston päätöksen

Latvian kansallisten oikeusnormien yhteensopivuus sellaisten Latvian tekemien kansainvälisten sopimusten kanssa, jotka eivät ole ristiriidassa perustuslain kanssa.

Perustuslakituomioistuimessa on seitsemän tuomaria, joiden nimitykset vahvistetaan parlamentin enemmistöpäätöksellä (vähintään 51 ääntä). Kolme tuomaria nimitetään vähintään kymmenen parlamentin jäsenen ehdotuksesta, kaksi valtioneuvoston ehdotuksesta ja kaksi korkeimman oikeuden täysistunnon ehdotuksesta. Korkeimman oikeuden ehdokkaat valitaan Latvian tuomarien joukosta.

Perustuslakituomioistuin ei voi panna asioita vireille oma-aloitteisesti. Se käsittelee asioita vain lain nojalla valtuutettujen henkilöiden hakemuksesta.

Seuraavat tahot voivat pyytää tutkintamennettelyjen aloittamista sellaisten kansainvälisten sopimusten perustuslainmukaisuudesta, jotka Latvia on allekirjoittanut tai joihin se on liittynyt (ennen kuin *Saeima* on hyväksynyt kyseiset sopimukset tai sen jälkeen), lakien tai asetusten tai niiden osien yhteensopivuutta normihierarkiassa ylempänä olevien oikeusnormien kanssa tai Latvian kansallisten oikeusnormien yhteensopivuutta sellaisten Latvian tekemien kansainvälisten sopimusten kanssa, jotka eivät ole ristiriidassa perustuslain kanssa:

presidentti

Saeima

vähintään 20 kansanedustajaa

valtioneuvosto

valtakunnansyyttäjä

valtionalouden tarkastusviraston hallintoneuvosto (*Valsts kontroles padome*)

kunnan- tai kaupunginvaltuusto

oikeusasiamies (*tiesībsargs*), jos riidanalaisen päätöksen antanut elin tai virkamies ei ole korjannut siinä todettuja puutteita oikeusasiamiehen asettaman määräajan kuluessa

riita-, rikos- tai hallintolainkäyttöasioita käsittelevä tuomioistuin

kiinteistörekisteriosaston tuomari, joka kirjaa kiinteistön ja siihen liittyvät oikeudet kiinteistörekisteriin

kuka tahansa henkilö, jonka perustuslaissa vahvistettuja perusoikeuksia on loukattu

tuomarineuvosto (*Tieslietu padome*) lakisääteisten toimivaltuuksiensa nojalla.

Seuraavat tahot voivat pyytää tutkintamennettelyjen aloittamista *Saeiman*, valtioneuvoston, tasavallan presidentin, parlamentin puhemiehen tai pääministerin antamien (muiden kuin hallinnollisten säädösten) lainmukaisuudesta:

presidentti

Saeima

vähintään 20 kansanedustajaa

valtioneuvosto

tuomarineuvosto lakisääteisten toimivaltuuksiensa nojalla.

Oikeus pyytää tutkintamennettelyjen aloittamista sellaisten määräysten lainmukaisuudesta, joilla valtioneuvoston valtuuttama ministeri on kumonnut kunnan- tai kaupunginvaltuuston päätöksen, on kyseisellä kunnan- tai kaupunginvaltuustolla.

Asiat, jotka koskevat lakien, valtioneuvoston asetusten ja muiden säädösten perustuslainmukaisuutta, Latvian kansallisten oikeusnormien yhteensopivuutta sellaisten Latvian tekemien kansainvälisten sopimusten kanssa, jotka eivät ole ristiriidassa perustuslain kanssa, sellaisten kansainvälisten sopimusten perustuslainmukaisuutta, jotka Latvia on allekirjoittanut tai joihin se on liittynyt (ennen kuin *Saeima* on hyväksynyt kyseiset sopimukset tai sen jälkeen), taikka lakeja tai asetuksia tai niiden osia, käsitellään perustuslakituomioistuimen täysistunnonssa. Muut asiat käsitellään kolmen tuomarin kokoonpanossa, jollei perustuslakituomioistuin ole päättänyt toisin.

Perustuslakituomioistuimen ratkaisu on lopullinen. Se tulee voimaan julistamishetkellään. Perustuslakituomioistuimen ratkaisu ja sen perustana oleva tulkinta riidanalaisesta oikeusnormista sitovat kaikkia valtion ja kuntien elimiä (myös tuomioistuihin) ja virkamiehiä, luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä.

Jos perustuslakituomioistuin katsoo säädöksen olevan ristiriidassa normihierarkiassa ylempänä olevan oikeusnormin kanssa, kyseinen säädös katsotaan pätemättömäksi siitä päivästä alkaen, jona perustuslakituomioistuimen ratkaisu julkaistaan, jollei perustuslakituomioistuin toisin päättä. Jos perustuslakituomioistuin katsoo, että kansainvälinen sopimus, jonka Latvia on allekirjoittanut tai johon se on liittynyt, on perustuslain vastainen, valtioneuvoston on välittömästi huolehdittava siitä, että sopimusta muutetaan tai se irtisanotaan, sen soveltaminen keskeytetään tai siihen liittyminen peruutetaan.

Oikeudelliset tietokannat

Tietokannan nimi ja URL-osoite

Perustuslakituomioistuimen oikeuskäytäntö (hakutoiminto)

Onko tietokannan käyttö ilmaista?

Kyllä, tietokantaa voi käyttää **maksutta**.

Lyhyt kuvaus tietokannan sisällöstä

Tietokanta sisältää Latvian tasavallan perustuslakituomioistuimen tuomiot.

Lisätietoa

Tietokannan hakutoiminnon käyttöliittymä ja tuomiot ovat saatavilla latviaksi ja englanniksi.

Linkkejä

[Latvian tasavallan perustuslakituomioistuin \(Satversmes tiesa\)](#)

Päivitetty viimeksi: 23/09/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.